

נייע יידישע צייטונג

דיא
 נייע יידישע צייטונג
 ערשיינט יעדען
מאנטיאג
 אונד דאָנערסטאָג.
 פּרענומעראַציאָנס-פּרייזע:
 נאָנעטע טעג 7 פּע. — קר.
 האַלבטע טעג 3 " 50
 פּרענומעראַציאָנס-פּרייזע 1 " 75

דיא רעדאַקציאָן
 אונד אדמיניסטראַציאָן
 בעפֿינדעט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest.
 יאהרן אויך דיא פּרענומעראַציאָנס
 זעלדער צו זענען זינד.
 אַינזער אַמע
 ווערדען בילליגסט בערעכענט.

שנת תרמ"ג לפ"ק. Budapest, Donnerstag 27. September 1883. ב"ה בודאפעסט כ"ה אלול

דאס ערוואכטע געוויססען.

זא וויא עס דעס איינצעלנען מענשען געהט, ווען ער עטוואס אונרעכטעס געהאן האט, דאס איינס זיין געוויססען ניכט רוהע לעסט, ביז ער זיינע שידה געהט האט, זא געהט עס אויך נאנצען פאל-קערן, אונד היינט דער אונגארישער נא-ציאן.

זא האט זיך געגען איינע טהויל איהרער ביר-גער שווער פערזאנלעך; זא האט דיא גראסען אנט-שטרענגונגען דער יידישער בירגער אונגארנס, דיא זיך געוויס מעהר אלס דיא סלאווען, רומענען אונד זאכסען בעשטרעבעטען, צום וואהלע דעס לאנדעס צו ווירטען, מיט אונדאנק בעזאלט; זא האט איי-נען פערראטה בענאנגען אן דער זא געוועבעטען אונד וויא דען אינאפאלע בעוואכטען פרייהייט; זא האט פערזינלעך, וואס אלס גרוזאמען דער קאנטישטיצאן איינשטראכען אויט; דיא גלייב-הייט אונד ברידער לייב קייט, — פרייליך ווירד בעהויפטעט, דאס מאן דיא רעניערונג אונד דיא נאציאן ניכט פעראנטווארטליך מאכען קאנן פיר דיא לאסטער פאן איינצעלנען פערסאנען, דיא דאס פאלק זא לאנגע העטצען, ביז דיא באזען ליידיגעשאפטען, דיעזע ווילדען בעסטען, לאזע-לאסטען ווארדען, אויס זיך גערשטארקט אבער נאנצע געגענדען צו וועלצען, אבער וויא פילע דען בעסטערען קלאסען אנגעהארענדע בירגער זאהען שאדענפראך צו וויא מאן געגען אויס פארזינג, ווען זא אויך ניכט זעלבסט האנד אונרעכטען צו הייב אונד בראנד?

אויף איין רעצעפט שרעקט, דאס ער דען ריקען זיי-נעס ווייבעס מיט אונגעבראנטער אשע (מיט איי-נעס שטאק) איינרייבען זאל, דאמיט זא איהן ניכט מעהר ערגערע, נון גוט הערר בוסבאך, דיא יידישען וועהלער ווערדען עס אויך זא מאכען ביא רער געכטעיהרונגען וואהל; זא ווערדען איינעס אנדערען איהרע שטימען געבען אונד פראבירען, אָב זא ניכט דורכפאללען.

דער רעפארטירטע בישאף נאבריעל פאם האט אן דען נ-באיאמער זעעלוארגער שטעפאן שיווע אויס אנלאס דער ווערעהעטצען פאל-ענדען ברעיע געשריעבען: אים "געמועט" פאם 5. די מי האבע איך פאן איהרעס אויפטריטען געגען דיא אנט-סעמישע בעוועגונג, געגען דיעזע, גלייך איי-נער געפעהרליכען קראנקהייט זיך פערברייטערדע שטרעמונג אונד איהרען בעמ'הונגען, אונזרע ערעל-דענקענדען גרובענסגענאסען פאן דיעזער עקעל-עררענגענדען אנטשעקונג צו בעוואהרען, געלעזען, איהר פארגעהען אויט מעגליך, כייסליך, אונד ווירד איינעס פראטעסטאטישען פריעטערס, דער פערקונדער דער לעהרען דער אלגעמיינען מעגליכען לעבע, דער זעלבסט פיר זיינע פינדע בעטעט, ערעהבט זיך אויף דיא האדע ווינעס בע-הופעס, ווען ער זא אייפריג, זא ערפאלגרייך דאפיר ווירקט, דאס דיא נעכטענליכע צור העררשען דען מאכט ווערדען, דאס דער אנט-סעמיסטיס, דער דעס פעהרנדרעט, פאן דען מיטגלעדערן זיי-נער געמיינדע פערנבליבע, וויא דיעס אייער אָב-ווירדען אין נאדי-באָאָס געהאן האבען, אלס אונד גאר שעמע איך מיך, דאס דיעזע אינגליקזעליגע בעוועגונג אין אונגארן זא עקעלערדענענדען וויש הערפארטערופען, אלס אונגאריש-פראטעסטאנט-שער פריעטער בין איך שטאָליך, דאס דיעזע בע-וועגונג נאך קיינע פראטעסטאטישען געמיינדען אנט-געשעקט האט, דאס דאס לויב דעס נעכטערען נאצורליכען פערשטאנדעס אונזערער גרובענס-גענאסען פאם שמוס דער איינשטישטען ליי-דענשאפטען זינגענדס פערלאשט ווערדען קאנגעט אונד זא דאהער אויך ניכט צו אונדעלען מהאמען הינטערשיסען ווארדען, וועלכע דען גרוזנעזעמען דער מעגליכע ווערערשרייטען, אונד ווען אונ-זערע זעעלוארגען אבעראל אים לאנדע דאס וויי-זע הומאנע פארנענדען נאכאהטען, לאנן ווערדען דיא מיטגליעדער אונזערער קאנפעססאן פאר דער שא-דע דער טהוילנאהט אן דען איינשטישונגען בע-וואהרט בלייבען אונד דיעזע שאנדע אויס ניעדער-הוקענדער אלס דיא געפאהר, וועלכע דען טהויל-געמערן גערעכטערוויזע דראמ, ניעדערדיקענ-דער, דען זא ערדעדרונג דען מענשען, זא בע-הויבט איהן דער ווירד, דיא ער ערזאנגט, ווען ער זיך פאן דען דעלערען רעגונגען דעס פערשטא-דעס אונד דעס געמיהעל לייטען לעסט.

דיעס געהאן, זא האבען דיעס אין איהרער גע-מינדע פאן ערפאלג געקראנט געהאן, זא האבען דאדורך אין דען קראנץ איהרער פערדיענסטע איי-נע ווערטהפאללע בלומע איינצעפלאכטען אונד זיך דעס דאנקעס דער קירכע פערדיענט געמאכט, אונד אים נאמען דער קירכע רייכע איך איהנען דען לארבער דיעזער אנערקענונג, עספאנאנגען זא פיר איהר ווירקען מיינען אויס דעס הערצען שטאמען-דען דאנק!

מיט אויסנעצייכענעמער אכטונג, אויף דאס גאנ-צע הייז אהראָאָס נאָטעס זענען העראבשלאהענער, בין איך אין לעבע אונד אכטונג אייער האָבוירדען ברודער

קאָמאָרן, 6. סעפטעמבער 1883.

נאבריעל פאם, בישאף.

רייכטמאנס-אבעקארדנעמער אינגאן העלפֿי העלט אין מיט נאָטמאהרד פאר איינער נאך מור-זענדען צעהלענדען פערזאמלונג זיינען רעכענ-שאפטבעריכט, דיא רעדע בעפאסטע זיך צומיט מיט דען קראטישען ווירדען, דיא רעדער אלס איינע פאלגע דער באטיישען פאליטיק אונד דער נאנצען רעניערונגס-פארם בעצייכענעט, אונטער דען איינערען פראנען נאדער דען אנט-סעמיסטי-מוס צום געגענשאנדע אונד פעראורטהיילטע דען-זעלבען מיט דען וואָרטען קאָשומהיס, אבער אויך פאם שטאנדפונקטע דער אונאברענגיקייטספארטיא דיא, גלייכעס רעכט פיר אללע, אויף איהרע פאה-נע געשריבען, אין ערנסטער צייט בעדארהא דאס פאטערלאנד אללע ווינער בירגער אונד דעסאהר אלס זיינע יענע, דיא צוועיטראכט אונד פערפאלגונג פער-דיגען, ניכט שארף גענוג צו פערדאמען, ישירמ-שער בייפאלל פאָנגעט זיינער רעדע.

דער אונטערריכטס-מיניסטער טרעפארט האט אן דיא אָבערשוול-דירעקטארען פאלגענדען ערלאס געריכטעט:

עס איז צו מיינער קעננטניס געלאנגט, דאס איינע אונטער דען מיטגליעדער-פראטעסטאָרען זעלבסט אן אָפּענמליכען אָרטען זא אונבעדאכטע אויסדרוקע געברויכען, וועלכע צור ערוועקונג פיינד-ליכער געפאלע געגען דיא שטאמטסבירגער מא-זאישער קאנפעססאן פערנאלאסטונג ביעטען קאָנ-גען, וואס אונטער דען גענעווערטיגען פעהרעלט-ניסען אונד מיט ריזיכט פאן דער דיא ערענונג דער געמיהערע אינסבעקונדערע אָרען ערענענדע דעס דעהרפאכעס, דיא אויף איינער האָהערען שטופע דער בילדונג שמעהען אונד דורך איהר ביישפיעל אים נומען, אבער אויך אים באזען גראסען איי-פלוס אויף דיא ווינער איינשטישען, איינשטישענ-טע פערטיעדען ווערדען מיט, איך מאכע דאהער דיא איינצעלנען מיטגליעדער דעס פראטעסטאָרע-קארפערס אויפגעקראמט, דאס זא אונטער דען אָב-וואלשענדען בעדווערליכען פעהרעלמיססען זא-וואהל אין דער אָפּענמליכקייט, וויא אים לעהר-זאאלע — אין איהרען וואָרטען וויא אין איהרען אויסדרוקען — אללעס זא-נעפלימט פערטיעדען מא-גען, וואס אין דער ערוועהנטען ריכטונג אויך נור צור גערינגסטען בעמערקונג פערנאלאסטונג געבען קאנגעט.

דער אבעקארדנעמט פאן האלמי האט פאר זיינע וועהלערן זיינע רעכענשאפטערדע געהאל-טען, אונד אונטער אנדערעס געזאגט, דאס דאס צוויילעהע-געזעמץ דאס בעסטע שטימעל זיין ווירד, דען אנט-סעמיסטיס ווענצושאפטען, וויר בעדאנ-קען אונס רעכט שאן פיר דיעזע מעדיצין.

נאך איין פיינערער דאָמאָר אויט דער קאָר-

וויא פיערע פראטעסטאָרען ניכט עה, דיא גלייך פראטעסטאָרען גענווישט זיך אָפּען צום אנט-סעמיסטיס בעקענען, אונד ביא דען שמו-דענשען איהרע שגנדרליכען לעהרען פאם קאנפעס-סאנעלען האסטע פערברייטען? זונד ניכט זעלבסט רעניערונגסבעמטען, דיא דיא האכטען שטעללען איינעהטען, פאן דיעזער אנטשעקענדען קראנקהייט אונטערשאכען? זונד ניכט פיעלע גייסטליכע איהר דער מאפאלצאער פטיציאן אונטערשריעבען גע-וועזען? אונד וויא האבען זיך פיעלע אונגארישע ציי-מינען בענאנגען?

יעצט אויט דאס געוויססען ערוואכט, אונד זא-וואהל דעפארטירטע שפרעכען פאר איהרען וועהלערן איהר פערדאממענדעס אורטהייל געגען דען אנט-סעמיסטיס אויס, וויא אויך הערפארראנענדע מען-נער אונד קירכעפריסטען אין אָפּענען ברייטען אונד אין געלעגענהייטערדען.

ווי ברנינגען נאכשמעהנד איינע מיסטער פאן זאלכען, מיסטען אבער צו אונזרעס בעדווערן איינשפריכען, דאס וויר געראדע מיט דעם הייסט-שטעטישען דעפארטירטע דעס 6טען בעצירקעס אונד זיינע רעכענשאפטבעריכט אים האכטען גראדע אינצופריעדען זונד, דיעזער דעפארטירטע, פעטער בוסבאך אויט מיט מיסטעס יידישען שטי-מען געוועהלט ווארדען, אונד צום דאנק דאפיר האט ער נור דארום עטוואס געגען דען אנט-סעמיסטיס, ווייל אונגארן צו שוואך אויט, זאלכע אונדווען אויסצוהאלטען, אבער דאס עס אין היי-טעלשיווערדעס אונרעכטע, דאס עס אין פער-ברעכען געגען דיא מעגליכע אונד גענען אללע מאראל אויט — דאפאן ווייס ער ניכטס, הערר פער-טער בוסבאך וויל זאגאר דיא רויב-אונד בלומ-ניער דער אנטשעמטען אן דעס לייכע דער ווירדען היירען, וויא איינעס דער פראטעסטאָר ווער איינעס מאנען, דער דאס נאלפלעבער געהאבט האט,

מענדער דעפארטמענט, דער פאר זיינע וועהלערן ער-
 קלערטע, דאס דורך דיא שליטונג דער ווינקלע-
 שלען אונד אבשאפטונג דער אירמאדראקסיע אויף
 געזעמליכעס וועג דער אנט-עממיססוס אויף-
 הארען מאכטע. האבען זיא קיינע אנדערען שמער-
 צען, הערר אבגעארדנעטער? נאָמט מאָגע אונס
 שימצען פאַר אונזערען גוטען פֿריינדען, דיא אונס
 אויף איינע זאַלכע ארמ העלפען מאַכטען!
 אין נאָמי אנדערעס מאָגע האָבען זיך דיא אב-
 געארדעטען גראַף טהעאָראַר אנדראַשי (דער זאָהן
 דעס גראַפען יוליוס אנדראַשי) אין נאַלסעמט, פֿראַנץ
 געפֿעל אין אַבאַני אונד ערנוטט אין מהערעוואַפֿער
 אויסגעשפּראַכען, וועלכע דען שעדליכען אַנטמיס-
 סיסמוס ניכט אס לייבע דער יודען היילען וואַללען,
 זאָנערען אס לייבע דערעייגענען, דיא דאמיט בעדאפ-
 מעט זינד.

דאס שטאנדגעריכט.

דיא פֿערהאנדלונג דעס שטאמאריאל-געריכט-
 טעס וואורדע אס מאָנאט צו ענדע געפֿיהרט, דאס
 אורטהייל יעדאך ערסט אס געבירמען מאַגע פֿער-
 אַפֿשעמליכט.
 דיא אַנגעקלאַנטען קיש-באַקשא אונד דיא אַנ-
 דערן וואַללען זיך דורך איהר קעמס לייגען פֿאַס
 גאלטען רעטטען, אונד עס איז מאָגליך, דאס עס
 איהרען געלינגען ווירד. דא קיינע אנדערע צייגען
 נעגען דיעזעלבען אויסאגען, אַלס דיא דיענסטבאַ-
 מען דעס אויסגעפֿלינדערטען דייטש. זעלבסט דער
 פֿרעזידענט דעס גער כמעס טראכטעט דען אַנגע-
 קלאַנטען מיט זיינען פֿראַגען אויס דער קלעמטע צו
 העלפען. דער שטאמאסאנוואלס יעדאך שמעהט אויף
 זיינעס פֿלאַטצע פֿעסט אונד ווילל גערעכטיקייט
 וואלטען לאַסען, דאמיט דיא באַזעריכטער איהרען
 גאלטען פֿריינען.
 דאס פֿאַן דער שאַטאַרער געמיינדע אויסנע-
 פֿערטיגטע צייגניס דעס אַנגעקלאַנטען פֿראַנץ קיש-
 באַקשא לייטט פֿיר דיעזען זעהר אונגוטטיג, ער
 ווירד דארין אַלס איין הימטיקישער, באַוווּיליגער
 מענטש געצייכענט. פֿאַס אַנגעקלאַנטען געאַרן סא-
 קאלל ווירד געזאגט, דאס ער זיט איינעס האַלבען
 יארדע זיך דאמיט בעשעפֿטיגט האַבע, דיא בעפֿאַל-
 קערונג דעס דאָפֿעס אויפֿצורייצען.
 דיא רעדע דעס שטאמאסאנוואלס בעשע-
 ניט לייטטע:
 לאַבל קאַניגל: געריכטסהאָף! פֿיר דיא רייכע-

רייע, דערען שופֿלאַטש שאַטאַר געוועזען איז, אַז
 וואר דיא זאַגענאנטע יודענפֿראַנע נור איין ניכט-
 גער פֿאַרואַנד אונד ערשיינען אַס זאָ שמעהליכער,
 אַלס דיעזע רייכערייען פֿאַר איינען, מיט פֿאַרוויס-
 סען, זאַצואַגען מיט אינווילירונג דעס נאַנצען גראַ-
 סען אַרעסט געשאהען. אין אַבגעטראַכט, דאס דער
 אורטהיילסשאַפֿונג דעס שטאמאריאל-געריכטסהאָ-
 פֿעס נור איין געשמענדניס אָדער דיא אויסזאגען
 פֿאַן מינדעסטענס צוויי צייגען צו גרונדע געלעגט
 ווערדען קאַנגען, ווערדען אַז נור אויף בעווייזומטעל
 דיעזער ארמ רעפֿלקטירען, אָהנע מיך אויף בע-
 ווייזומטענטע אנדערער ארמ, וויא זיא זיך אויס דער
 פֿערהאנדלונג ערגעבען האַבען, איינצולאָסען. —
 לויט בעריכט דער פֿערוואלטונגסבעהאָרדע וואורדע
 אין שאַטאַר דאס שטאמאריוס אַס 29-טען אויגוסט,
 נאַכמיטטאָג אַס 5 אודר פֿערקונדעט אונד דאס
 געמליכען מאַגע אַבערס נאָך 9 אודר איז דער
 לאדען דעס יאָזעף דייטש אין שאַטאַר אויסגערויבט
 וואורדען, וואס איז רויב? אַנאיינונג פֿרעמדען גו-
 טעס אונטער אַנווענדונג פֿאַן געוואלט אָדער דראַ-
 זונגען געגען דאס לעבען אונד דיא געוונדרייט;
 אין דיעזעס זינגע איז ביא יאָזעף דייטש איין רויב
 בעגאַנגען וואורדען, פֿאַן דעססען הימעטען פֿער-
 אויף דער אַנקלאַנעבאַנק זיצען אונד צוואַר: יא-
 זעף האַרוואַטה, פֿראַנץ קיש באַקשא, געאַרן סא-
 קאלל אונד פֿירל דאַמאַן. — דאס דיעזע פֿיער אַס
 פֿאַללען בעוואוסטזיין איהרער טהאט האַנדעלטען,
 דאפֿאַן האַבען וויר אונס אַיס דער נאַנגען פֿער-
 האַנדלונג אויבערצייגט, פֿראַנץ קיש-באַקשא ליינגעט
 דיא טהיילנאמע אַס רויבע, דיעזעס ליינגען געגען-
 איבער זאָנען מהערעווע טאל, באַיישאק הוריצאַ,
 אַנא אַבבאַ אונד טראַקל אונד פֿירל דאַמאַן לייגען
 זיא מיט ערהאַבענער האַקע אן לייב אונד לעבען
 בעדראַהט האַבע אונד זיך דאַן אינטער דיא אַיב-
 רייגען בעגעבען האַבע, אַס צו רייבען; דארום ער-
 העבע אַז געגען פֿראַנץ קיש-באַקשא דיא אַנקלאַ-
 גע אויף רויב אונד שפּעלדע דען אַנטראַ אויף סא-
 דעספֿאַרענס לויט פֿאַראַנאָף דעס שטאמאריאל-
 געפֿאַרהרענס, בעציליך דער אַנגעקלאַנטען יאָזעף
 האַרוואַטה, געגן סאַקאַל אונד פֿירל דאַמאַן לייגען
 צוואַר זעהר בעלאַסטערע אויסזאגען פֿאַר, אַלליין
 דיעזע אויסזאגען שטימען ניכט איבערזיין אונד זינד
 ניכט געאַיינגעט, איינעס אורטהייל דעס שטאמא-
 ריאל-געריכטסהאָפֿעס אַלס גרונדלאַגע צו דיענען,
 דארום בעאַנטראַגע אַז, געגען דיעזע דרייא אַנגע-

קלאַנטען דאס שטאמאריאל-פֿערהאָרען איינצו-
 שמעללען אונד דיעזעלבען אונטער אויפֿרעכטהאַל-
 טונג אורדער אונטערזוכונגסהאַפֿט פֿאַר דאס אַר-
 דענטליכע שטראַפֿערביט צו פֿערווייזען, דען בע-
 שטימען יאָזעף דייטש, ביטטע אַז, מיט זיינע
 ערזאַטצ-אַנשפּריכען אויף דען צוויילפֿאַצענטענע צו
 פֿערווייזען.
 דיא פֿערטהיידגער יאָזעף האַרוואַטש, קארל
 קאַפּאַטש אונד שמעפֿאַן צינדער האַלמען נון איהרע
 פֿערטהיידונגסרעיען, זיא בעקעמפֿעלן דיא גלויב-
 ווירדיקייט דער צייגען-אויסזאגען אונד ווישן
 פֿריישפֿעכונג.
 אַלס באַהשא דען אַנטראַג דעס שטאמאס-
 אַנוואלטעס האַרעט, צוקמע ער העפֿטיג צוזאַמען,
 דאך בערווייגט ער זיך ווערדענד דער רעדע דעס
 פֿערטהיידגערס.
 דער פֿרעזידענט ליעס נון זעמטליכע, וועה-
 רענד דער פֿערהאנדלונג אויפֿגענאַמענען פֿער-
 האַרס-פֿראַטאַקאַללע פֿערלעזען, וואס ביז פֿיערמעל
 5 אודר וועהרמע, זאָדאַן ערקלערטע דער פֿיער-
 דענט, דאס דיא זימזונג געשלאָסען איז אונד
 דאסס דאס אורטהייל אַס דענסטאַט פֿערקונדעט
 ווירד, איבער דיא פֿערקונדענע דעס אורטהיילס
 ווירד אויס זאַל-ענערטע פֿאַס 25, ד' געמעלדעט;
 צור אורטהיילס-פֿובליקאַציען איז איינגעס לאנד-
 פֿאַלק ערשיינען, דיא מיטטער אונד צווייא שוועס-
 טערן דעס הייפֿטאַנגעקלאַנטען פֿראַנץ קיש באַקשא
 זינד גלויבפֿאַלס אַנווענדע, זייט דעס פֿירהען-מאַר-
 גען זאַסען זיא ביז צור אורטהיילס פֿובליקאַציען
 אויף דעס שטייגעקען פֿאַר דעס קאַמיטאַטס-הויזען
 אַנגעמפֿאַלל דעס שיקאַלס האַרדען, דאס איהרעס
 אונגלייכייטע אַנגעהאָרענען בעשעידען, אַס האַלב
 10 אודר וואורדען דיא אַנגעקלאַנטען אין דען זאַל
 געפֿיהרט, בענלייטעט פֿאַן אַכט געעענטייעכטערן
 מיט איינפֿעפֿלאַנצעס באַאָגעט, געריכטסנאַמער
 הייטש פֿערלעזעט דאס אורטהייל; דאסעלבע לוי-
 טעט: פֿראַנץ קיש באַקשא, יאָזעף האַרוואַטש אונד
 געאַרן סאַקאַל ווערדען פֿאַר דאס אָרדענטליכע
 שטראַפֿערביט פֿערווייזען, פֿירל דאַמאַן ווירד פֿריי-
 געשפּראַכען אונד זאַפֿאַרט אויף פֿרייעס פֿוס גע-
 זעמט.
 וויא וויר פֿאַרויסגעוועהען אונד אין דער לעטצ-
 טען נוממער אונזערעס בלאַטטעס געשיידענען, איז
 דאס נאַנצע שטאמאריוס נור איינע לעיערע דראַ-
 הינג געוועזען.

פֿאַרליעטאָן.

רבי יום טוב האללעך.

(14-טע פֿאַרזעטצונג.)

איין נאָסער שרעק מוסע איבער דען מאַגן קאַס-
 סען, ערזעחלעט דער בחור ווייטער, דען ער לייטט שרה
 לאָ אונד דיעהטע זיך אַב, אונד שטאַנד וויא אַנגעדאַ-
 נערס פֿאַר מינעס צאַרינגען געוויכט, דא שריע ער: הא,
 אין יודע! אונד מיט איינעס טאַלע צאַג ער זיינען דענען,
 אונד שפּראַכען אויף מיך לאָ: אַז ער שראַק טאַרליך
 אונד ריקטע צוריק, אונד דורך דען רוק פֿיעל דיא לייטער
 אן דיא נאַרענטמויער; ער מיט דעס דענען אַנס פֿענסטער,
 דא שפּראַנג אַז אויף דיא מייער, קאַנגעט מיך אַבער ניכט
 האַלפען, אונד פֿיעל אויף דער אנדערן וויסע הונטער, צום
 גליק מיטטען אין געשטריכער, דיא אונטען אן דער מייער
 הינלעפען. אַז האַרשע, וויא דער מאַגן זיינע לייטע ריעף,
 אונד שפּראַכען אן דער אויסגעווישע דער מייער דען יודען
 צו פֿאַנגען אונד דיא הונדע לאַזוואַלסען, ביז זיא מיך
 העכטען טאַדע אָדער לעבענדיג, דא ראַפֿעט אַז מיך
 אויף, אַבלייך מיר אַללע גלידער ערשלאַגען ווארען. —
 אַבער אַז בעזאגן מיך, דאס דיא לייטע זאָן איינען ווייטען
 וועג העכטען, ביז זיא הערויסקעמען, אונד דא ריס אַז
 ערסט איינען נאָסען שטרויך אויס אונד שטעקטע איהן
 פֿערקערט אן דאס געשטרויך, מיט דען ווארצעלן נאָן
 אָבען, דאס אַז דען פֿלאַטשן יודערייטע קאַנגעט — אָב
 אַז מיר אויך דיא הענדע אן דען האַרען צערייס, דאַן
 ליעף אַז וואס אַז קאַנגעט, דיא קרייזן אונד דיא קווער,
 באלד דיקטע מיך, דאס אַז פֿעפֿאַלנס ווארד אונד הונדע-
 נעקלעפֿף הינטער מיר הער, דא דאַקטע אַז דאָן נאַשט
 פֿיר מינע לאַנגען בינגע, דען דיא גריפֿען געוואלטיג אויס.

באלד האַרעט אַז ניכט מעהר, אַז אַבער קאַס אן איינע
 קליינע מייער, אַבער דיא שטיענ אַז אונד אין דער נעהע
 זאַה אַז איין געוואַלבע, דא פֿראַך אַז הויזן אונד פֿיעל
 ערשאַפֿט אויף ראַשעלנדעס לויב הויז.
 העלדענטשהיגער רוד, ווער העכטע דאס אין דיר
 פֿערטוהעט! ריעף יוסף אויס.
 אַז זעלבסט ניכט, לייכטער יוסף, וואס קאַגן אַבער
 דער הייליגע, געלאָבט זיא ער, ניכט אויס דעס פֿינגען
 מאַכען! אין דער נאַכט שליעף אַז ניכט, עס וואר צו פֿיעל,
 וואס אַז דיעזען אַבער דורכגעמאַכט; עס נינג מיר דורך
 דען קאַפֿ שטונדע פֿאַר שטונדע; באלד שלוט מיר דאס
 הערען, אַלס וועגן דער טלך המת אן מיין לאַנגער טרעטע,
 באלד פֿוהר עס אייזונ מיר דורך דיא גלידער, דאס זיא אן
 אייאַנדער שלענען, אַלס אָב אַז פֿאַר דען שטוהע דער
 געריכטטיקייט טרעטע, אונד העכטע אַז ערסט געוואוסט,
 וואָ אַז וואר! אַלס דיא דעסמערונג קאַס אונד עס העלל
 אַס מיך וואורדע, דא זאַה אַז — נאָך שוידערע אַז —
 אַס מיך געכטער נאַכבאַר איין זאַרנ, צו מינען פֿיסען
 איין זאַרנ, צו מינען הייסע איין זאַרנ, אונד דאס אַז
 אויף פֿערוועקטען פֿאַרענערקענען ליענע — שיער העס-
 טע אַז געדאַכט, אַז ליענע אויך אַיס זאַרנ, וועגן אַז
 ניכט איין יודע ווערע — אַבער אַז שפּראַנג אויף, פֿער-
 ליעס דאס געוואַלבע אונד דען קירכהאָף, אויף דען אַז
 איין דער נאַכט געדאַהען וואר, באלד קאַס אַז אן איינען
 ביינגען, וואָ אַז מיך וואוש אונד ריינגעט, אונד דיא
 שפּראַחלען דער אויפֿעהענדען זאָגען בערוויינגען מיין גע-
 מיטה.
 אַז ווכטע דען וועג וועדער צו פֿינדען, דען אַז
 אין דער נאַכט צוריקגעלענט; אונד נאָך אויפֿרעסע ווכען
 קאַס אַז צו דען גערשען צוריק, ערליקטע דיא האָדע נאַר-
 טענטייער וועדער אונד בעפֿאַנד מיך באלד אן דעס אַרשע,

וואָ אַז דען אַבער פֿאַרער פֿאַן דער מייער געשלאָסען
 אויף דעס גרונדע אומהער זאַה אַז פֿיעלע פֿוסרישטע,
 צייכען, וואס מאַן נאָך מיר געפֿאַרשט; אַבער אויך מיין ציי-
 כען וואר געבליבען, אונד דער אַסגעקערטע דאָרשטרויך
 נאַכ מיר דיא פֿאַללע געוויסטיג, דאס אַז אן דעס לאַסטער-
 הויזע שטאַנד, אַז וועלכעס מאַן אונזערע אַנשוולדענע שרה
 געבראַכט האט, אַז היעלס מיך אין דער נעהע פֿעכאַרינגען,
 ביז מענטשען פֿאַרברענגען, דיא מילכטערבען קאַסען אויס
 דען נאָהען דאָרפֿען, אַלסבאַלד עקדרינגטע אַז מיך, וועס
 דער נאַרמען הינטער דער האָרען מייער געפֿאַרע? דיא ער
 סטען נאַבען מיר קיינע אַנטוואַר, דיא אַנדערן פֿיעל-האַר-
 טען דען, מיישעל; ענדליך קאַס איין קליינע, אַנשוול-
 דינגעס דינג, דאס זאַנצע צו מיר: דאס ווייס יא יעדעס
 קינד: — דעס הערין מיניסטער, גראַפען פֿאַן סעניס.
 יוסף וואר ערשאַקען אויפֿגעפֿאַרען.
 דער שלייער וואר צערייסען, אַבער דיא זאָגע
 שיען ברודערשאַף הינדורף.
 7.
דאס פֿערהאַר.
 דער פֿירס האַטטע אַלואָ דען בעשעהל, גענעבען,
 דאס דיא אַנטעוועכונג ווידער ר' יום טוב האַללעך מיט
 שפּרענגע געפֿיהרט אונד צו איינער פֿעסען ענטשיידונג
 געבראַכט ווערדען זאלטע. אַז ענטשלאָסען זאלטע צו-
 גלייך דער ווענגעפֿונקט פֿיר דאס שיקאַל דער יודען ווין,
 דיא, זאָבאַלד דיא ענטשיידונג דען רבי פֿערארשיילטע
 אויס דעס לאַנדע פֿערבאַנגט ווערדען זאללען, אונד צוואר
 אונטער דען הערשטעטען בעדינגונגען, דען דער פֿירס,
 דער דיא אַלסדאַן אַלס אַס אויסגעקערטעטען אונזערעס
 בעפֿראַכטעט, זאַה עס אַלס איינע גערעכטע שפּראַכע אן,